

B.A. Semester - 5 (CBCS) Examination

December -2020 (NEW COURSE)

SAN P15 Sanskrit Language and Literature -1(Core -15)

Time: 1:30 Hours

Marks: 42

Instructions:

1. Figures to the right indicate marks.
2. There are five questions in the question paper.
3. Answer any three of the following questions.

- પ્રશ્ન.૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ફકરાનું ભાષાંતર કરો. (૦૮)
- Q.1 (A) Translate any two of the following passages. (08)
- (૧) ન પરિચય રક્ષુતિ, નાભિજનમીક્ષુતે, ન રૂપમાનતાક્ય તે, ન કુલક્રમમનુવર્તતે, ન શીલં પશ્યતિ, ન વૈદગ્ધ્યં ગણયતિ, ન શ્રુતમાકર્જયતિ, ન ધર્મમનુરૂઘ્યતે ન ત્યાગમાદ્રિયતે, ન વિશેષજ્ઞતાં વિચારયતિ, નાચારં પાલયતિ, ન સત્યમનુબુદ્ધ્યતે, ન ભક્ષુણં પ્રમાણીકરોતિ ગન્ધર્વનગરલેખેવ પશ્યત એવ નશ્યતિ ।
- (૨) ગ્રહૈરિવ ગૃહ્યન્તે । ભૂતૈર્ચિભિભૂયન્તે । મંત્રેચિવેશ્યન્તે । સત્ત્વૈચિવશ્યન્તે । વાયુનેવ વિડમ્બ્યન્તે । પિશાયૈચિગ્રસ્યન્તે । મદ્રનશરૈર્મમામિહતા ઇવ મુખભડગ્સહસ્ત્રાણિ કુર્વતે । ઘનોષ્મણા પચ્યમાના ઇવ વિચેષ્ટન્તે । ગાઢપ્રહારાહતા ઇવાડગ્નિ ન ધારયન્તિ । કુલીરા ઇવ તિર્યકચરિભ્રમન્તિ ।
- (૩) સરસ્વતીપરિગૃહીતમીર્ષયેવ નાલિડગતિ જનમ્ । ગુણવન્તમયવિત્રમિવ ન સ્પૃશતિ । ઉદારસત્ત્વમ મજ્જલમિવ ન બહુ મન્યતે । સુજનમનિમિતમિવ ન પશ્યતિ । અભિજાતમહિમિવ લઙ્ગ્યતિ । શૂરં કક્ષ્તકમિવ પરિહરતિ । દ્રાતારં દુઃસ્વપ્નમિવ ન સ્મરતિ । વિનીતં પાતકિનમિવ નોપસર્પતિ । મનસ્વિનમુન્મમિવેપહિસતિ ।
- (૪) સર્વથા તમભિનન્દન્તિ તમાલપન્તિ તં પાશ્ર્વે કુર્વન્તિ તં સંવર્ધયન્તિ તેન સહ સુખભવતિષ્ઠન્તે તસ્મે દ્રદતિ તં મિત્રતામુપનયન્તિ તસ્ય વયન શૃજ્વન્તિ તત્ર વર્ષન્તિ તં બહુ મન્યનો તમાપ્તતામા પાદયન્તિ યૌર્હર્નિશમનવરતમુપરિચિતાજ્જલિરધિદૈવતમિવ વિગતાન્યકર્તવ્યઃ સ્તૌતિ યો વા માહાત્મ્યમુદ્ભાવયતિ ।
- પ્રશ્ન.૧(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો. (૦૬)
- Que-1(B) Explain with reference to context any two of the following. (06)
- (૧) અમૃતસહોદ્રાપિ કટુકવિપાફા ।
- (૨) મહતીયં ચલુ અનર્થપરંપરા ।
- (૩) દર્શનપ્રદાનમપિ અનુગ્રહં ગણયન્તિ ।
- (૪) ગજ્ઞેવ વસુજનન્યપિ તરજ્જવુદ્રબુદ્રવયઙ્ગ્યલા ।
- પ્રશ્ન.૨ નીચે આપેલા પત્રના વિષયને અનુલક્ષીને સંસ્કૃતમાં પત્ર લખો. (કોઈપણ એક)
- Q.2 Write letter in Sanskrit on any one of the following subjects. (14)
- (૧) છાત્રઃ દીપાવલી અવકાશે સ્વગૃહં ગચ્છતિ । પુનરાગમન વિલમ્બઃ ભવિષ્યતિ । અતઃ અવકાશવિલંબનાથ સ્વસ્ય અધ્યાયકાય પત્ર લિખતિ ।
- (૨) રમેશઃ સંસ્કૃતવિદ્યાલયે તૃતીય-વર્ષ-વિનયને પઠતિ । સઃ સ્વસ્ય પિતરં ધનપત્રાણિ પ્રેષયતુ પત્રં લિખતિ ।
- પ્રશ્ન.૩ બાણભટ્ટની કાવ્યશૈલી પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૪)
- Q.3 Write a detailed note on poetic style of बाणभट्ट. (14)
- પ્રશ્ન.૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પર સંસ્કૃતમાં નિબંધ લખો. (૧૪)
- Q.4 Write an Essay in Sanskrit on any one of the following: (14)
- (૧) પરોપકારઃ (૨) ગીતા સુગીતા કર્તવ્યા (૩) વિદ્યાધન સર્વધનં પ્રધાનમ્ (૪) ધન મહિમા
- પ્રશ્ન.૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે છંદને લક્ષણ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (૧૪)
- Q.5 (૧) ઉપજાતિ । (૨) દ્રુતવિલમ્બિત (૩) વસંતતિલકા (૪) માલિની (14)